

Fogler Emánuel Testvéreivel És Édesanyjával

Ezt a képet én csináltam. Katona voltam itt Magyarországon, már mikor visszajöttünk Palesztinából. Nem jut eszembe a helység neve, ahol voltam. Valahol északon, és eljött a család meglátogatni. Ott volt a Mazal, mellette az én katonasapkámban van a Lexi, mellette a Tomi és a bal oldalon Emánuel. Ez meg egy ismerős, akivel voltam.

Mazallal, a a jemenita feleségemmel Palesztinában egy haladó szervezetben ismerkedtem meg. Ez a szervezet a kommunista pártnak a tömegszervezete volt. A kommunista pártba úgy lehetett bekerülni, hogy előzőleg ebbe a tömegszervezetbe lépett be az ember. Szemináriumokba, ilyenekbe járt, és később azután tagjelöltként bekerülhetett a pártba. Én 1943-ban lettem az Izraeli Kommunista Pártnak a tagjelöltje.

Mazal Zarum már Jeruzsálemben született, a nagyszülei vándoroltak be Jemenből Palesztinába. 1946-ban nősültem meg. Mazal egyáltalán nem volt vallásos, de rabbinál esküdtünk szabályosan. Mazal szülei nem voltak ott, mi a családtól teljesen függetlenül házasodtunk össze. Lakást egy ház szuterénjében tudtunk kivenni, ott alakítottam ki a műhelyt is. Dolgoztunk éjjel-nappal, a feleségem segített, de alkalmazott nem volt. Bér munkában dolgoztunk, bőrdíszműárut, táskákat készítettünk.

De a honvágy -- senkinek nem kívánom, hogy honvágya legyen, mert ez egy rettenetes betegség. Én nagyjából a cionizmust megismertem, nagyon erős ellenzője voltam a cionizmusnak, mert ők folytatták a "divide et impera" politikáját. Annyiféle népség, ami Izraelben összejött, talán egyetlen országban sem volt, ahány országból oda kerültek emberek. És úgy akarták az uralmukat a cionisták fenntartani, hogy egyik zsidó csoportot a másik ellen uszították. Mikor mi összekerültünk Mazallal, én már megmondtam neki akkor, mert énnekem már tervem volt jönni haza, hogy tűzön-vízen keresztül, akárhogy hazajövök. Megmondtam neki, hogy csak úgy gyere feleségemnek,

hogyha eljössz Magyarországra. Mert ha nem jössz, akkor én nélküled fogok Magyarországra kerülni. Még Izrael kikiáltása [lásd: Izrael állam megalakulása] előtt jöttünk haza. De már akkor szó volt az ENSZ-ben róla, és már tartották a megbeszéléseket

1948-ban sikerült mindenünket pénzzé tenni, és hazajöttünk. Akkor már megvolt az első fiunk, Emánuel. Ő Tel-Avivban született 1947-ben. Mazal terhes volt a második fiunkkal, amikor hazajöttünk, és Elek itt született meg 1948-ban. Mi Lexinek hívjuk. Alex lett volna a neve, de nem anyakönyvezték. A harmadik fiunk, Tamás 1951-ben született.

A fiúk nem kaptak vallásos nevelést, de a brit milájuk [lásd: körülmetélés] megvolt. A legnagyobbnak még kint Palesztinában, a másik kettőnek itthon az Uzsoki kórházban csinálták. Semmiféle vallásos nevelést nem akartam a gyerekeknek adni. Szembekerültem Istennel, hogy miért engedte meg azt a rettentő gyilkolást, ami volt. Mazal sem volt vallásos egyáltalán. Nem tartottunk semmilyen ünnepet, nem tartottuk ezt fontosnak. De úgy gondoltam, hogy zsidó gyerekek, ezért kell a brit milá, még ha nem is vallásosak. Amikor gyerekek voltak, nem tartottunk semmit. Karácsony nem volt, de néha volt Hanuka. De nem volt az a fontossági sorrendben magasan. A középső fiúnak, Lexinek az apósa zsidó, a többinek nem zsidó a felesége. A Lexiék nem tartanak karácsonyt, a Tamásék igen, és az Emánuelék is tartottak. De mi is csináltunk egy évben Hanukát.

Az Emánuel államigazgatási főiskolára járt, és először protokollfőnökként dolgozott, most osztályvezető. A Lexi gépipari technikumot végzett, és szakmunkás lett, aztán munkavezető. Aztán a rendszerváltás után csináltak egy kis térszervezetet a feleségével. A legkisebb fiam, a Tomi szakközépiskolába járt, és gyári munkás. Mindenhol van gyerek. A legidősebbnél egy fiú, az hentes. A középsőnél két lány, mind a kettő már dolgozik. A legkisebbnél meg egy fiú és egy lány.